రెండు కొత్త సినిమాలు:

బి. ఎన్. "మూడవ తరగతి రైలుపెట్టె" చిత్రం

నాగరికుల అనాగరికతపై హిందీచిత్రం

బి.ఎన్.ఆర్.

శ్రీ బి. ఎన్. రెడ్డిగారు ఆమధ్య విలేఖరులతో గోష్ఠి జరుపుతూ "అందమైన మూడవ తరగతి రైలుపెట్టె" తయారు చేస్తున్నా మన్నారు. ఈ పెట్టెను (వాహినీ వారి జానపద చిత్రం "రాజమకుటం") ఆంధ్రప్రదేశ్ అంతటా ఈసరికి చాలామంది పరికించి వుంటారు.

శ్రీ బి.ఎన్. తలపెట్టిన తొలి జానపద చిత్రమిది కొబట్టి మూడవతరగతి రైలుప్రయాణీకులకు చిత్రం తీస్తున్నామని ఆ మేధావి అలాఛలోక్తి విసిరారు.

రాజకుతంత్రాలు, అవి సృష్టించే విపత్కరాలు, వాటిని ఛేదించే మహోపాయాలు - వీటతో వీరి జానపద చిత్రం కథ చిత్రంగా సాగిపోతుంది. మధ్య మధ్య స్వప్న దృశ్యాలు, జానపదరీతి పాటలు, ముసుగువీరుని సాహస కృత్యాలు ప్రేక్షక జనసామాన్యాన్ని హుషారెత్తిస్తవి.

ప్రచండుని గుమ్మడి పన్నాగంపై ఆయన అన్న గంగాధర మహారాజును వధించడంతో చిత్రం ప్రారంభమౌతుంది. తనకుమారుడూ, తల్లిలేని బిడ్డఅయిన భుజంగుడు రాజు కావాలనే ఆశతో ప్రచండుడు పచ్చి నెత్తురు తాగడానికి కూడా వెనుదీయడు. ఋషి ఆశ్రమం నుంచి తిరిగివస్తున్న రాకుమారుని హతమార్చడానికి కూడా ప్రచండుడు సర్వసన్నాహాలు చేస్తాడు. మేనకుపతో వున్న రాకుమారుడు (ఎన్.టి.) గండంనుంచి తప్పించుకొని ప్రమీల అనే ఓ పల్లెపిల్ల (రాజసులోచన) ప్రేమకు పాత్రుడౌతాడు. అయితే ఈమెకు రాకుమారుని నిజవృత్తాంతం తెలియదు. ఓ పరదేశి అనుకొంటుంది.

ప్రచండుడూ, క్రూరకృత్యాలన్నీ రాకుమారుని పేరుతో సాగించడంవల్ల ప్రమీలతోసహా ప్రజలు యావన్మందీ రహస్యోద్యమానికి సన్నద్ధులౌతారు. రాకుమారుని వధించడం వీరి పరమలక్ష్యం.

రాకుమారుడు రాజమందిరంలో వెర్రివానిగా నటిస్తూ బాబాయిబుర్ర చెడగొట్టుతాడు. ఈయన పన్నాగాలను ఎక్కడికక్కడ పటాపంచలు చేస్తాడు. పల్లెలలోను విప్లవ వీరులమధ్యా పరదేశిగాను, "నల్లత్రాచు" అనే మారువేషంలోను సంచరించి ప్రజాభిమానం చూరగొంటాడు. అయితే ప్రమీలను ప్రేమించిన కూరసేనుడు ప్రజాద్రోహిగా మారి, "నల్లత్రాచు" నిజవృత్తాంతాన్ని ప్రచండునికి చెప్పివేస్తాడు. ఒక విప్లవ వీరుని (శివరావు) మాయోపాయంవల్ల ప్రచండుడే కూరసేనునికి మంగళగీతం పాడిస్తాడు. రాకుమారునికి జలగండం పెట్టి, రాజమాతకు మతిభ్రమణం తెప్పించి భుజంగునికి ప్రచండుడు పట్టాభిషేకం చేస్తూ వుంటాడు. ప్రమీల సహాయంతోను, విప్లవవీరుల సహాయంతోను రాకుమారుడు మృత్యుగహ్వరంనుంచి తప్పించుకొని ప్రజాకంటకుని పరిమార్చి ప్రజాభీష్టంప్రకారం పట్టాభిషిక్తుడౌతాడు.

శ్రీ బి. ఎన్. చెప్పినట్టు ఇది నిజంగా మూడవతరగతి రైలుపెట్టే. అయితేయేం, అంతా అందంగావుంది. పాలరాతిచప్టా. నెయ్యి వొలికితే చక్కగా ఎత్తవచ్చు. 'పాత్రలు' చక్కగా అమర్చారు. ఆ ప్రచండుడు వున్నాడే - వాడు రైలుపెట్టెలో ముందుఎక్కి, తన కొడుక్కి పడకపర్చి ప్రతాపునికి చోటే యివ్వలేదు! తోటి ప్రయాణికులూ - ప్రతాపుడూ కలసి ఆ టిక్కెట్ లేని (పరిపాలనార్హతలేని) ట్రావెలర్ ప్రచండుని యమలోకాధికారికి అప్పగిస్తారు.

ఈ "మూడవతరగతి రైలుపెట్టె" ప్రయాణీకులలో గుమ్మడి కుటిలనీతిని, దుష్టబుద్ధిని, గోముఖవ్యాఘ్ర లక్షణాలను చక్కగా ప్రదర్శించారు. ఒకటి రెండుచోట్ల కోట వచ్చినట్లుగా నటించారుకొని అది లేకపోతే లారెన్స్ ఒలీవియర్ ను జ్ఞప్తికి తెచ్చారని చెప్పవచ్చు.

వీరత్వాన్ని, వంచనను ప్రదర్శించడంలో రామారావు మేటి అనిపించుకొన్నారు. వయసుమళ్ళియించిన కన్నాంబ కంఠం, హావభావాలు పాత్రోచితంగా వున్నవి. పగపట్టిన పడతిగాకంటె ప్రణయవలలో పడిన పడుచుగా రాజసులోచన రాణించింది. కూరసేనునిపాత్ర స్పష్టంగా లేదు. సృష్టిలోనే లోపం వుంది. ప్రమీలను అతడు ప్రేమిస్తున్నట్లు ఎస్టాబ్లిష్ చేస్తే రాజనాల నటనకు పూర్తిఫలితం వుండేది. భుజంగుని పాత్రను, కనీసం ప్రేక్షకులకైనా, సందేహాతీతంగా సృష్టించలేదు. అందువల్ల పద్మనాభం నటన పరిమితి దాటిందనే అభిప్రాయం కలగక మానదు. ఇంకా శివరావు, శివరామకృష్ణయ్య తమ పాత్రలకు న్యాయం చేకూర్చారు.

పెండ్యాల నాగేశ్వరరావుగారి సంగీతం కతికంటె వసంతంగా సాగింది. కృష్ణశాస్త్రి, కొసరాజు, నాగరాజుగారల పాటలలో ఒక్కటితప్ప అన్నీ సాహిత్యానికి వశేటువిగా వున్నవి. వేణు ఎన్నుకొన్న ఘటతులలో "ఏడనున్నాడో ఎక్కడున్నాడో" పాడవాడలలోను ప్రతిధ్వనించగలదు.

శ్రీ బి. ఎన్. రెడ్డి దర్శకత్వం ఎక్కువగా ప్రేక్షకులను నిశ్చేష్టులను చేసివేసింది. అలాగే అంతంకూడా. చిత్రకథనంలో కొన్నిచోట్ల

దుస్తులపై మరకకు విమానంలో తెచ్చిన మట్టి

వాస్తవికతకోసం బ్రిటిష్ ఫిలిం నిర్మాతలు ఎంతటి శ్రమ తీసుకొంటారో క్రింది ఉదంతంవల్ల విదితం కాగలదు.

ఇంగ్లండులోని ఎల్‌స్ట్రీ స్టూడియోలో "ది సన్‌డౌనర్స్" ("The Sundowners") అనే ఆంగ్ల చిత్రం నిర్మిస్తున్నారు. లోగడ కొన్ని ఔట్‌డోర్ ఘట్టాలను ఆస్ట్రేలియాలో చిత్రీకరించారు. ఇప్పుడు ఇన్‌డోర్‌లో కొన్ని దృశ్యాలు షూట్ చేస్తున్నారు. ఆస్ట్రేలియాలో షూటింగ్ జరిగినప్పుడు నటీనటులు డెబోరాకెర్, రాబర్ట్ మిచమ్‌ల దుస్తులకు ఎర్రమట్టి మరకలు వున్నవి. అవే మరకలతో ఇప్పుడు ఇంగ్లండులో ఎల్‌స్ట్రీస్టూడియోలో షూటింగ్ జరగవలసి వున్నది. మరకలు యదార్థంగా కన్పించేనిమిత్తం ఆస్ట్రేలియానుంచి విమానంలో నిమెంటు బస్తాడు ఎర్రమట్టి తెప్పించి దుస్తులకు అవసరమైనచోట్ల పూసి షూటింగ్ సాగిస్తున్నారు.

ఒక సినిమాకోసం తెప్పించిన ఎర్రమట్టి భూగోళంలో దాదాపు సగం చుట్టి విమానంలో వచ్చినదన్నమాట.

ఘాంగ్ పాలు పై నీళ్లు చల్లి నట్టని పించింది. రాజకుమారుడు పిన తండ్రిపై మొదట తిరగబడి కత్తికత్తి అడ్డు వెయ్యబోగా తల్లి (కన్నాంబ) తప్పుకొన అడ్డు ఉంది. ప్రజలువిప్ల వానికి సహాయకులై నట్లు డైలాగ్ లో చెప్పి ఉడుకురక్తానికి ఐస్ ఇంజక్షన్ ఇస్తుంది. ఆ ప్రజావిప్లవాన్ని, కొంటసె, పిక్టోరియల్ గా రెండు మూడు షాట్ సీన్సుతో వడివడిగా చూపినట్లయితే చిత్రానికి, కథకి ఇంకా పుష్టివచ్చేది. దాదాపు చిత్రాంతంలో కూడా రాజకుమారుడు పినతండ్రితో దెబ్బకుదెబ్బ అని బిగ్గరగా ప్రకటించి హఠాత్తుగా మహోన్మాదిగా ప్లేటు మారుస్తాడు. (మహాకుతంత్రుడు అయిన ప్రచండుడు అనుమానించడు.) ఆసమయంలో నాట్యకత్తె పాటకు ప్రేక్షకులు ఆత్రంగా ఎదురుచూస్తూవుంటే నిమిషంలో పాట ఆగిపోతుంది. ప్రమీల–పరదేశి వరఫ్ సల్లత్రామ వరఫ్ రాకుమారునిమధ్య ప్రేమ చిక్కులుపడిన దారమైనది.

చిత్రకథనంలో ఇలా చాలా మెలికలు వున్నవి. శ్రీ బి. ఎన్. రెడ్డి మెలకువ వహించి ఒక్కొక్క చీటముడిని అవసర మైనప్పుడు విప్పుతూ జనరంజకంగా చిత్రం తీశారు.

కత్తియుద్ధాలు, ముసుగువీరుని సాహస కృత్యాలు, భజరంగుని యూథచర్యలు వంటివి "మూడవతరగతి రైలు పెట్టె" కావచ్చు. కాని కృష్ణన్ శబ్దగ్రహణం, కొండారెడ్డి ఛాయాగ్రహణం, శేఖర్ కళా దర్శకత్వం ఎయిర్ కండిషన్డ్ రైలుపెట్టెకు మించి అందంగావున్నవి. ఇటువంటి రైలు పెట్టెకు వేసిన ఇంజన్ పాటకుల కూడలి. ఘంటసాల, మాధవపెద్ది, రేడియో మల్లిక్, కృష్ణవేణి, లీల, సుశీల సంగీతం కలకత్తా వరకు ప్రయాణంచేసినా మరువలేము.

"ధూల్ కా ఫూల్"

ఇద్దరూ అవివాహితులు. నాగరికులు. వీరు చేసిన మొదటి తప్పు కామోద్రేకానికి లోను కావడం. వీరిలో యువకుడు (రాజేంద్ర కుమార్) చేసిన రెండవతప్పు తండ్రిమాటకు జవదాటలేక ఇంకొకరిని (నందా) వివాహ మాడడం, మూడవతప్పు కామోద్రేకంవల్ల జనించిన పాపను అడవిలో వదలమని సలహా యివ్వడం. యువతి (మాలాసిన్హా) చేసిన రెండవతప్పు తన అక్రమ సంతానాన్ని అడ విలో వదలడం, మూడవతప్పు. గతి చరిత్రను మధ్యపరిచి ఇంకొకరిని (అశోక్ కుమార్) వివాహమాడడం. ఈ తప్పులన్నింటిని సుఖాం తంగా ముగించేసి, సూత్రధారీ అబ్దుల్ చాచా (మన్మోహన్ కృష్ణ) అనే దయామయుడు. అడవిలో దొరికిన పాపను పెంచుతాడు. పాపకు పాపంచేసిన యిద్దరికీ కనువిప్పు కలుగజేస్తాడు.

ధూళిలో పుట్టిన ఈ కుసుమ వికాసగాథే "ధూల్ కా ఫూల్" హిందీ చిత్రం. మద్రాసు, హైదరాబాద్, విజయవాడల్లో ఈ చిత్రం ప్రదర్శించబడుతున్నది.

"ధూల్ కా ఫూల్" హిందీచిత్రంలో నందా

మాలాసిన్హా, మన్మోహన్ కృష్ణ, నూతన బాలనటుడు, సుశీల్ కుమార్ ల నటన, ధరమ్ ఛాయాగ్రహణం ఈ చిత్రంలో ప్రత్యేకించి పేర్కొనదగినవి. దర్శకుడు యాష్ చోప్రా.

అనాగరికంగా వ్యవహరించే నాగరీకు లకు ఈ కథ ఒక గుణపాఠం కాగలదు. ★

* * *

శ్రీ కృష్ణసాయి ఫిలింస్ వారు "వీర జగ్గడు" జానపద చిత్రాన్ని అతి త్వరలో సమర్పించబోతున్నారు. ఈ చిత్రంలో కత్తి యుద్ధాలు, మాయలు ఏ. ఎం. రాజా, సుశీల, జిక్కి, రాణి, ఏ. పి. కోమల, కె. అప్పారావు పాడిన పాటలు, ప్రత్యేకా కర్షణలు. మాటలు, పాటలు: ఆగ్రద. సంగీతం: పామర్తి. దర్శకుడు: చంద్రకాంత్ నిర్మాత: యర్రా అప్పారావు.

సమాజాన్ని సత్పథంలోకి నడిపించ యత్నించే ఇతివృత్తంకల ఝాన్సీవారి 'జన్మ హక్కు" తెలుగుచిత్రం 11 రీళ్లు తయారైంది. ఈచిత్రం దర్శకులు రమణారెడ్డి, మహతి. రచన రామ్ నంద్, కళ–తోట, నృత్యం– వెంపటి, కెమెరా–పి. గోపాలరావు. పి. ఎస్. ఆర్. హేమలత, రమణమూర్తి. కాశీ నాథ్, డాక్టర్ శివరామకృష్ణయ్య, రాజ గోపాల్, రాజశ్రీ, ఆర్. సుజాత ప్రభృ తులు తారాగణంలో కలరు. ★